

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фармацевтичний
Кафедра фармакології та фармакотерапії

ОСНОВИ КАРДІОЛОГІЇ ТА ПУЛЬМОНОЛОГІЇ
(за професійним спрямуванням)

(назва освітньої компоненти)

РОБОЧА ПРОГРАМА
освітньої компоненти

підготовки	перший (бакалаврський) рівень (назва рівня вищої освіти)
галузі знань	22 Охорона здоров'я (шифр і назва галузі знань)
спеціальності	227 Фізична терапія, ерготерапія (код і найменування спеціальності)
освітньої програми	Фізична терапія (найменування освітньої програми)
спеціалізації	 (найменування освітньої програми)

Робоча програма освітньої компоненти Основи кардіології та пульмонології (за професійним спрямуванням) спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія освітньої програми Фізична терапія для денної форми навчання для здобувачів вищої освіти 2 курсу

Розробники: ШТРИГОЛЬ Сергій, завідувач кафедри фармакології та фармакотерапії, д.мед.н., професор
КІРЕЄВ Ігор, професор закладу вищої освіти кафедри фармакології та фармакотерапії, д.мед.н., професор
РЯБОВА Оксана, доцент закладу вищої освіти кафедри фармакології та фармакотерапії, к.мед.н., доцент
ЖАБОТИНСЬКА Наталія, доцент закладу вищої освіти кафедри фармакології та фармакотерапії, к.мед.н., доцент

(вказати ПРІЗВИЩЕ, ім'я авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри фармакології та фармакотерапії

Протокол від «23» серпня 2022 року № 1

Зав. кафедри

(підпис)

проф. Сергій ШТРИГОЛЬ
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робоча програма схвалена на засіданні методичної профільної комісії з біомедичних дисциплін

Протокол від «12» вересня 2022 року № 1

Голова профільної комісії

(підпис)

проф. Надія КОНОНЕНКО
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис освітньої компоненти

Мова навчання: українська

Статус освітньої компоненти: обов'язкова

Передумови вивчення освітньої компоненти. «Основи кардіології та пульмонології (за професійним спрямуванням)» спирається на знання, здобуті здобувачами вищої освіти під час вивчення дисциплін «Нормальна фізіологія людини», «Долікарська медична допомога у невідкладних станах», «Нормальна анатомія людини», «Латинська мова».

Предметом вивчення освітньої компоненти «Основи кардіології та пульмонології (за професійним спрямуванням)» є епідеміологія, етіологія, патогенез, семіотика, діагностика, принципи лікування і профілактика найбільш поширених захворювань в кардіології та пульмонології.

Інформаційний обсяг освітньої компоненти. На вивчення освітньої компоненти відводиться 90 годин 3 кредити ECTS.

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Метою викладання освітньої компоненти «Основи кардіології та пульмонології (за професійним спрямуванням)» є надати студентам теоретичні та практичні знання про виникнення (етіологію), закономірності розвитку (патогенез), клінічні прояви, особливості обстеження (діагностику), методи лікування, профілактику найбільш поширених захворювань в кардіології та пульмонології.

Основними **завданнями** освітньої компоненти «Основи кардіології та пульмонології (за професійним спрямуванням)» є формування у студентів знань з кардіології та пульмонології, закладання основ розуміння етіології, патогенезу, клінічних проявів і можливих напрямів корекції захворювань кардіореспіраторної системи, набуття майбутніми спеціалістами практичних навичок та умінь, які дозволять зорганізувати та провести реабілітаційні заходи при серцево-судинних та пульмонологічних захворюваннях.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Освітня компонента «Внутрішні та хірургічні хвороби (за професійним спрямуванням)» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей**:

- *інтегральна:*

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

- *загальні:*

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- *спеціальні (фахові, предметні):*

ФК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я

ФК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

ФК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції

придатні засоби фізичної терапії.

ФК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії.

ФК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

ФК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

ФК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

ФК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії.

ФК 15. Здатність володіти аналізом та вести дискусію на медико-біомедичні та соціальні теми, пов'язані з аспектами фізичної терапії.

ФК 16. Здатність впровадити професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій населення України.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання (ПРН), формуванню яких сприяє освітня компонента:

ПРН 4. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії.

ПРН 5. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПРН 8. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПРН 11. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПРН 17. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН 18. Застосовувати професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій населення України.

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач освіти повинен

знати: етіологію, патогенез, основні діагностичні ознаки, класифікацію, особливості перебігу, методи діагностики захворювань серцево-судинної та бронхолегеневої системи; можливості до лікування, профілактики, фізичної терапії та ерготерапії пацієнтів з кардіологічною та пульмологічною патологією.

вміти: зібрати скарги та анамнез у пацієнта, проводити співбесіди з пацієнтом, який страждає на кардіологічну або пульмонологічну патологію за стандартною схемою опитування хворого; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності; використовувати результати діагностики для вибору адекватних реабілітаційних засобів та контролю ефективності програми фізичної терапії у хворих з захворюваннями серцево-судинної та дихальної системи.

володіти: навичками визначення провідних симптомів та синдромів поширених захворювань кардіореспіраторної системи, адекватно вибирати методи й інструменти оцінки/діагностики виявлених порушень, трактувати отримані результати

4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с.р.		л	сем.	пз	лаб.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Основи кардіології та пульмонології												
Змістовий модуль 1. Основи кардіології						-						
Тема 1. Основні методи обстеження хворих в кардіології. Синдроми та симптоми в кардіології.	10	1	-	4	-	6						

Тема 2. Атеросклероз та атерогенні захворювання. Ішемічна хвороба серця	11	-	4	-	6						
Тема 3. Гіпертонічна хвороба. Нейроциркуляторна дистонія. Хронічна серцева недостатність	11	1	-	4	-	6					
Тема 4. Вроджені та набуті вади серця <i>Контроль змістового модуля № 1</i>	11	1	-	4	-	6					
Разом за змістовим модулем 1	43	3	-	16	-	24					
Змістовий модуль 2. Основи пульмонології											
Тема 5. Основні методи обстеження хворих в пульмонології. Синдроми та симптоми в пульмонології	10	1	-	4	-	5					
Тема 6. Гострі захворювання дихальних шляхів та ЛОР органів	10	1	-	4	-	5					
Тема 7. Бронхіальна астма. Хронічні обструктивні захворювання легень	10	1	-	4	-	5					
Тема 8. Туберкульоз, саркоїдоз, бронхоектатична хвороба, емфізема легень.	9	1	-	4	-	4					
Тема 9. Особливості догляду за пацієнтами з серцево-судинною патологією та захворюваннями легень <i>Контроль змістового модуля № 2</i>	6	1	-	2	-	3					
Разом за змістовим модулем 2	45	5	-	18	-	22					
Семестровий залік з модуля	2	-	-	2	-	-					
Усього годин	90	8	-	36	-	46					

5. Зміст програми освітньої компоненти

Змістовий модуль 1. «Основи кардіології»

Тема 1. Основні методи обстеження хворих в кардіології. Синдроми та симптоми в кардіології. Визначення поняття "кардіологія". Поняття про Міжнародну класифікацію хвороб X

перегляду. Класифікація захворювань серцево-судинної системи. Основні методи обстеження хворих в кардіології. Скарги. Анамнез. Загальний огляд. Пальпація. Перкусія. Аускультация. Інструментальні методи дослідження. Рентгенологічні та радіонуклідні методи дослідження. Основні клінічні синдроми при серцево-судинних захворюваннях.

Тема 2. Атеросклероз та атерогенні захворювання. Ішемічна хвороба серця. Епідеміологія, етіологія, класифікація, клінічні ознаки, діагностика, принципи терапії, профілактика атеросклерозу, атерогенних захворювань, ішемічної хвороби серця (стенокардія, інфаркт міокарда).

Тема 3. Гіпертонічна хвороба. Нейроциркуляторна дистонія. Хронічна серцева недостатність. Епідеміологія, етіологія, класифікація, клінічні ознаки, діагностика, принципи терапії, профілактика гіпертонічної хвороби серця, нейроциркуляторної дистонії, хронічної серцевої недостатності.

Тема 4. Вроджені та набуті вади серця. Визначення, епідеміологія, етіологія та патогенез природжених вад серця. Діагностичні критерії та додаткові методи дослідження природжених вад серця. Фази перебігу природжених вад серця. Класифікація природжених вад серця. Клінічні ознаки та методи лікування окремих природжених вад серця. Профілактика розвитку природжених вад серця. Набуті вади серця (недостатність мітрального клапана, недостатність клапана аорти, аортальний стеноз). Визначення, гемодинаміка, класифікація, клінічні прояви, діагностика, принцип лікування, прогноз.

Контроль змістового модуля 1.

Змістовий модуль 2. «Основи пульмонології»

Тема 5. Основні методи обстеження хворих в пульмонології. Синдроми та симптоми в пульмонології. Суб'єктивні симптоми захворювань респіраторної системи. Об'єктивні методи дослідження: загальний огляд хворого. Основні синдроми в пульмонології: класифікація синдромів, симптоми. Синдром нормальної легеневої тканини.

Тема 6. Гострі захворювання дихальних шляхів та ЛОР органів. Епідеміологія, етіологія, класифікація, клінічні ознаки, діагностика, принципи терапії, профілактика інфекційних респіраторних захворювань (ГРВІ та гострого бронхіту, гострого фарингіту, пневмонії)

Тема 7. Бронхіальна астма. Хронічні обструктивні захворювання легень. Епідеміологія, етіологія, класифікація, клінічні ознаки, діагностика, принципи терапії, профілактика бронхіальної астми, хронічних обструктивних захворювань легень, хронічного бронхіту.

Тема 8. Туберкульоз, саркоїдоз, бронхоектатична хвороба, емфізема легень. Епідеміологія, етіологія, класифікація, клінічні ознаки, діагностика, принципи терапії, профілактика туберкульозу, саркоїдозу, бронхоектатичної хвороби, емфіземи легень. Клінічні прояви туберкульозу позалегової локалізації.

Тема 9. Особливості догляду за пацієнтами з серцево-судинною патологією та захворюваннями легень. Оцінка функціонального стану пацієнтів з захворюваннями легень та серцево-судинної системи. Догляд за пацієнтами з задихою, лихоманкою.

Контроль змістового модуля № 2.

Семестровий контроль модуля 1.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Основні методи обстеження хворих в кардіології. Синдроми та симптоми в кардіології.	1	
2	Тема 2. Атеросклероз та атерогенні захворювання. Ішемічна хвороба серця		
3	Тема 3. Гіпертонічна хвороба. Нейроциркуляторна дистонія. Хронічна серцева недостатність	1	
4	Тема 4. Вроджені та набуті вади серця. <i>Контроль змістового модуля № 1</i>	1	

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
5	Тема 5. Основні методи обстеження хворих в пульмонології. Синдроми та симптоми в пульмонології	1	
6	Тема 6. Гострі захворювання дихальних шляхів та ЛОР органів	1	
7	Тема 7. Бронхіальна астма. Хронічні обструктивні захворювання легень	1	
8	Тема 8. Туберкульоз, саркоїдоз, бронхоектатична хвороба, емфізема легень.	1	
9	Тема 9. Особливості догляду за пацієнтами з серцево-судинною патологією та захворюваннями легень. <i>Контроль змістового модуля № 2</i>	1	
Усього годин		8	

7. Теми семінарських занять
(непередбачено робочим навчальним планом)

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Основні методи обстеження хворих в кардіології. Синдроми та симптоми в кардіології.	4	
2	Тема 2. Атеросклероз та атерогенні захворювання. Ішемічна хвороба серця	4	
3	Тема 3. Гіпертонічна хвороба. Нейроциркуляторна дистонія. Хронічна серцева недостатність	4	
4	Тема 4. Вроджені та набуті вади серця <i>Контроль змістового модуля № 1</i>	4	
5	Тема 5. Основні методи обстеження хворих в пульмонології. Синдроми та симптоми в пульмонології	4	
6	Тема 6. Гострі захворювання дихальних шляхів та ЛОР органів	4	
7	Тема 7. Бронхіальна астма. Хронічні обструктивні захворювання легень	4	
8	Тема 8. Туберкульоз, саркоїдоз, бронхоектатична хвороба, емфізема легень.	4	
	Тема 9. Особливості догляду за пацієнтами з серцево-судинною патологією та захворюваннями легень. <i>Контроль змістового модуля № 2</i>	2	
9	Семестровий залік з модуля	2	
Усього годин		36	

9. Теми лабораторних занять
(непередбачено робочим навчальним планом)

10. Самостійна робота

№	Назва теми	Обсяг у годинах
---	------------	-----------------

з/п		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Основні методи обстеження хворих в кардіології. Синдроми та симптоми в кардіології.	6	
2	Тема 2. Атеросклероз та атерогенні захворювання. Ішемічна хвороба серця	6	
3	Тема 3. Гіпертонічна хвороба. Нейроциркуляторна дистонія. Хронічна серцева недостатність	6	
4	Тема 4. Вроджені та набуті вади серця <i>Контроль змістового модуля № 1</i>	6	
5	Тема 5. Основні методи обстеження хворих в пульмонології. Синдроми та симптоми в пульмонології	5	
6	Тема 6. Гострі захворювання дихальних шляхів та ЛОР органів	5	
7	Тема 7. Бронхіальна астма. Хронічні обструктивні захворювання легень	5	
8	Тема 8. Туберкульоз, саркоїдоз, бронхоектатична хвороба, емфізема легень.	4	
9	Тема 9. Особливості догляду за пацієнтами з серцево-судинною патологією та захворюваннями легень. <i>Контроль змістового модуля № 2</i>	3	
Усього годин		46	

Завдання для самостійної роботи

1. Поняття про Міжнародну класифікацію хвороб X перегляду.
2. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика та принципи лікування дисліпідемій.
3. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика та принципи лікування нейроциркуляторної дистонії.
4. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика та принципи лікування хронічного бронхіту.
5. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика та принципи лікування саркоїдозу.
6. Клінічні прояви туберкульозу позалегенової локалізації.
7. Особливості догляду за хворими на серцево-судинні захворювання.
8. Фізикальне обстеження хворих на бронхолегеневі захворювання.
9. Фізикальне обстеження хворих на серцево-судинні захворювання.
10. Синдроми ураження плеври, основні симптоми.

Контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти здійснюється під час практичних занять у вигляді тестових завдань та ситуаційних завдань.

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Поточний контроль включає перевірку теоретичних знань, виконання ситуаційних завдань та тести успішності навчання.

Модуль 1			
№ Практичного заняття	Оцінка	Кількість балів	Критерії оцінювання
Змістовий модуль 1. Основи кардіології			
Практичне заняття № 1 - 4	відмінно	5	Тести – 3,0 бали Усне опитування, розв'язання ситуаційних завдань – 2,0 бали
	добре/дуже добре	4,5-3,5	
	задовільно	3,5-3,0	
	незадовільно	0-2,5	
	відмінно	27-30	Ситуаційні задачі – 18 балів (9 балів – за 1 задачу). Тести
	добре/дуже добре	23-26	

Контроль ЗМ 1	задовільно	18-22	– 12 балів (1 тест 0,5 балів)
	незадовільно	0-17	
Всього за ЗМ 1		30- 50	Поточні бали + контроль ЗМ 1
Змістовий модуль 2. Основи пульмонології			
Практичне заняття № 5 - 8	відмінно	4	Тести – 3,0 бали Усне опитування, розв'язання ситуаційних завдань – 2,0 бали
	добре/дуже добре	3-3,5	
	задовільно	2,5	
	незадовільно	0-2	
Контроль ЗМ 2	відмінно	27-30	Ситуаційні задачі – 12 балів (6 балів – за 1 задачу). Тести – 18 балів (1 тест 0,5 балів)
	добре/дуже добре	23-26	
	задовільно	18-22	
	незадовільно	0-17	
Всього за ЗМ 2		30- 50	Поточні бали + контроль ЗМ 2
Всього за Модуль 1		60-100	Бали за ЗМ 1+ЗМ 2

* ЗМ – змістовий модуль

ОЦІНКА ЗА МОДУЛЬ

Національна шкала	Шкала ECTS	Рейтингова оцінка, бали
5 – відмінно	A – відмінно	90-100
4 – добре	B – дуже добре	82-89
	C – добре	74-81
3 – задовільно	D – задовільно	64-73
	E – достатньо (задовільняє мінімальні критерії)	60-63
2 – незадовільно	FX – незадовільно	35-59
не допущений	F – незадовільно (потрібна додаткова робота)	1-34

Оцінка «відмінно» за практичне заняття виставляється при умові свідомого, правильного і повного засвоєння матеріалу. Відповіді на теоретичні питання впевнені, аргументовані та логічні. Здобувач вищої освіти самостійно здатний застосувати знання і вміння при виконанні ситуаційних завдань та практичних навичок та надав правильну відповідь на всі тести успішності навчання.

Оцінка «добре» виставляється за свідому і повну відповідь на теоретичні питання, але з деякими неточностями, які здобувач вищої освіти сам виправляє. Відповідь достатньо обґрунтована, незначне порушення послідовності. Здобувач вищої освіти самостійно, але з певною допомогою викладача здатний застосувати свої знання і вміння при виконанні ситуаційних завдань та практичних навичок та надав правильну відповідь не менш ніж на 75 % тестів успішності навчання.

Оцінка «задовільно» виставляється за свідому, з незначними помилками відповідь на питання, які здобувач вищої освіти виправляє за допомогою викладача. Мають місце деякі порушення логічності і послідовності. Здобувач вищої освіти здатний самостійно застосувати знання і виконувати ситуаційні завдання та практичні навички за вказівками викладача та надав правильну відповідь не менш ніж на 60 % тестів успішності навчання.

Оцінка «незадовільно» виставляється за відповідь з великими помилками і прогалинами, де мають місце лише фрагменти знань. Відсутність самостійності у використанні набутих знань і виконанні ситуаційних завдань та практичних навичок та якщо надано правильну відповідь менше ніж на 60 % тестів успішності навчання.

Після вивчення освітньої компоненти «Основи кардіології та пульмонології (за професійним спрямуванням)» здобувачі вищої освіти повинні *знати*: особливості перебігу захворювань серцево-судинної системи та бронхолегеневої системи, їх клінічні варіанти та наслідки для людини, клінічні прояви хвороб; діагностику хвороб людини; методи лікування та профілактики при конкретних хворобах; *вміти* аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції; трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії; враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у

практиці фізичної терапії; *володіти*: демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади; застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя; діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики; застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності; застосовувати професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій населення України.

12.Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання

Поточний контроль здійснюється на підставі тестового контролю, усного опитування, виконання практичних навичок за кожною темою з дисципліни. Підсумковий модульний контроль здійснюється за допомогою комп'ютерного тестування. Форма семестрового контролю – **семестровий залік**.

13.Методичне забезпечення

1. Навчальна програма освітньої компоненти;
2. Робоча програма освітньої компоненти;
3. Календарно-тематичні плани лекцій, практичних занять;
4. Конспект та мультимедійні презентації лекцій з освітньої компоненти;
5. Перелік теоретичних питань для самостійної роботи та для підготовки до контролів змістових модулів;
6. Методичні вказівки з освітньої компоненти для викладача;
7. Методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів вищої освіти;
8. Методичні рекомендації до аудиторної та позааудиторної самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
9. Методичні рекомендації з підготовки контролів змістових модулів з освітньої компоненти;
10. Збірник тестових завдань до практичних занять;
11. Ситуаційні завдання до практичних занять.

14.Рекомендована література

Основна

1. Практикум з основ кардіології [Електронний ресурс] : навч. посібник для студ. закладів вищої освіти [спец. "Фізична терапія, ерготерапія" освітньої програми "Фізична терапія"] / І. В. Кіреєв [та ін.] ; НФаУ. - Електрон. текстові дан. - Харків : НФаУ, 2021. - 57 с.
2. Практикум з основ пульмонології [Електронний ресурс] : навч. посібник для студ. закладів вищої освіти [спец. "Фізична терапія, ерготерапія" освітньої програми "Фізична терапія"] / І. В. Кіреєв [та ін.] ; НФаУ. - Електрон. текстові дан. - Харків : НФаУ, 2021. - 61 с.
3. Фармакотерапія з фармакокінетикою. Лекції [Текст] : навч. посібник для студ. закладів вищої освіти / І. В. Кіреєв [та ін.] ; за ред. проф. І. В. Кіреєва, 2019. - 132 с.
4. Фармакотерапія з фармакокінетикою [Текст] : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / І. В. Кіреєв [та ін.] ; за ред. проф. І. В. Кіреєва, 2019. - 384 с.
5. Основи клінічної медицини: симптоми та синдроми в практичній фармації [Текст] : навч. посіб. для фармац. ВНЗ і фармац. ф-тів мед. ВНЗ IV рівня акредитації / І. А. Зупанець [та ін.] ; за ред.: В. П. Черних, І. А. Зупанця, 2010. - 92 с.
6. Клінічна фармація [Текст] : підруч. для ВНЗ / І. А. Зупанець [та ін.] ; за ред.: В. П. Черних, І. А. Зупанця, І. Г. Купновицької, 2013. - 911 с.

Допоміжна

1. Основи формулювання клінічного діагнозу та визначення умов надання медичної допомоги пацієнтам із захворюваннями внутрішніх органів: навчальний посібник для лікарів, клінічних ординаторів, лікарів загальної (сімейної) практики, лікарів терапевтичного спрямування, а також для лікарів інтернів за фахом «загальна практика-сімейна медицина» та «внутрішні хвороби» / В.І. Кривенко, С.П. Пахомова, О.П. Федорова. [та ін.]. – Запоріжжя: АА Тандем, 2017. – 432 с.

2. Пропедевтика внутрішньої медицини [Текст] : підруч. для студентів вищ. мед. навч. закл. / Ю. І. Децик [та ін.] ; ред. О. Г. Яворський. - 5-те вид. - Київ : Медицина, 2018. - 552 с.

3. Диференціальна діагностика основних синдромів при захворюваннях органів дихання та додаткові матеріали з фтизіатрії: Навчальний посібник / За ред. проф. Л.Д. Тодоріко– БДМУ Чернівці: Медуніверситет, 2011. – 320 с.

4. Клінічно--рентгенологічний атлас з діагностики захворювань легень / [Л.Д. Тодоріко, І.О. Сем'янів, В.П. Шаповалов, А.В. Бойко]; за ред. проф. Л.Д. Тодоріко. – Чернівці: Медуніверситет, 2013. – 342 с.

5. Наказ МОЗ України № 128 від 19.03.2007 «Про затвердження клінічних протоколів надання медичної допомоги за спеціальністю «Пульмонологія».

15. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. НФаУ. Дистанційне навчання [Електронний ресурс] / Національний Фармацевтичний Університет. – Режим доступу : <https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/>

2. Сайт кафедри фармакології та фармакотерапії <https://pharmacolpharmacother.nuph.edu.ua/>

3. Бібліотека НФаУ: <http://lib.nuph.edu.ua/>

1.